

Lisa Klijnstra (beheerspecialist participatie openbaar groen) en Marcel Neef (teamleider groenbeheer) van de gemeente Assen zijn trots op de behaalde titel.

‘We gaan de titel “groenste stad van Nederland” verdedigen door nog meer kansen te benutten’

Het groene succes van Assen schuilt in de samenwerking met inwoners

Het aantal groene buurten in Assen is uitzonderlijk. Dat concludeert de organisatie van de Groene Stad Challenge editie 2022, die Assen heeft uitgeroepen tot de groenste stad van Nederland. Om deze titel te verdedigen zet Assen het komend jaar de aanval in om het versteende oppervlak nog verder terug te dringen. De redactie van Stad + Groen sprak hierover met beheerspecialist participatie openbaar groen Lisa Klijnstra en Marcel Neef, teammanager groenbeheer van de gemeente Assen. ‘We kunnen niet alleen groener, het moet ook.’

Auteur: Ralf Pijnenburg

Hoe is de titel “groenste stad van Nederland” geland binnen jullie gemeente?

Neef: ‘Wij zijn bijzonder trots natuurlijk, ook op onze inwoners. Vanuit je onderbuik weet je wel dat we op een goede manier bezig zijn met het vergroenen van de openbare ruimte. Het is mooi om dat op deze manier bevestigd te zien.’

Klijnstra: ‘We hebben zeer positieve reacties gehad toen we de uitslag intern en extern wereldkundig maakten. Zeker ook van bewoners, die trots allerlei foto’s van groene omgevingen deelden. Hieraan hebben ze een belangrijke bijdrage geleverd. De laatste jaren steken zeker dertig groepen bewoners en vrijwilligers continu de handen uit de mouwen om

de openbare ruimte groener en biodiverser te maken. Dat gaat van het inzaaien van grasbloemenmengsels tot aan het beheren van bomen- en tuinen. Arboretum en Landgoed Valkenstijn.’
Neef: ‘Zonder de actieve betrokkenheid van onze inwoners en netwerkpartijen als IVN Het Drentse Landschap en Landschapsbeheer Drenthe hadden we deze mooie prestatie

Het Enkeerdveld: van versteend basketbalveldje naar een biodiverse omgeving vol leven.

Het Asserbos is een fraai stukje natuur op slechts enkele minuten afstand van de Asser binnenstad.

inderdaad nooit kunnen leveren. Een fraai voorbeeld vind ik zelf de groene transformatie van een voormalig basketbalveld binnen onze gemeente.'

Klijnstra: 'In deze voorheen versteende omgeving beheert nu een groep van zo'n vijftien bewoners een bloemenveld en een wadi ter bevordering van de biodiversiteit. Met leemzand zijn bijenheuvels gecreëerd en de grond uit de wadi is gebruikt voor een houtwal. Langs het fietspad is een kleurige akkermix ingezaaid, met klapprozen en korenbloemen. Zo zijn er tal

'Steeds meer mensen in Assen kiezen voor een groene tuin.'

van voorbeelden te noemen van inwoners die het voortouw nemen om de biodiversiteit te vergroten.'

Volgens de Groene Stad Challenge editie 2022 bestaat bijna zestig procent van het oppervlak in jullie gemeente uit groen. Hoe krijg je dat voor elkaar?

Neef: 'Vooral door heel zuinig te zijn op het groen, dat bij inbreidingen zeer hoog op de agenda staat. We ruimen het groen zo weinig mogelijk op wanneer nieuwe appartementen of huizen moeten worden gebouwd. Hierdoor wordt dus al in de ontwerpfase rekening gehouden met het inpassen van groen.' Klijnstra: 'Bij het Duurzaamheidscentrum Assen in het Asserbos, ervaren bezoekers welke eenvoudige maatregelen er bestaan om zowel openbaar als particulier terrein groener in te richten. We willen mensen blijven informeren en inspireren om met vergroening aan de slag te gaan. Dit alles vergt maatwerk. We organiseren bijvoorbeeld rondleidingen door onze tuinen waar bezoekers kennismaken met oplossingen die ze zelf ook toe kunnen passen. Bewustwording begint bij kinderen, daarom krijgen leerlingen hier ook les over duurzaam-

Over de Groene Stad Challenge editie 2022

De Groene Stad Challenge editie 2022 is een initiatief van Sweco, Husqvarna en NL Greenlabel. Zij hebben het groen en de groenpotentie in de woonomgeving van ruim 6,7 miljoen inwoners in 698 plaatsen en 4430 buurten in Nederland in kaart gebracht. Met een groenpercentage van ruim 59 procent scoort Assen aanzienlijk beter dan het landelijk gemiddelde van iets meer dan 44 procent, zo blijkt uit het onderzoek. Een kleine 24 procent van dat groen bestaat in Assen uit bomen; in de rest van Nederland is dat 16 procent. Van al het groen in Assen is 62 procent openbaar groen, wat neerkomt op meer dan 165 vierkante meter per inwoner. Als daar de tuinen van de inwoners van Assen bij worden opgeteld, is dat bijna 227 vierkante meter groen per inwoner.

heid. We stimuleren iedereen om tegels te vervangen door groen en delen bijvoorbeeld op wijkfeesten insectvriendelijke planten uit.'

Er gaan steeds meer stemmen op om groennormen in te voeren om verdere versterking in gemeentes tegen te gaan. Een organisatie als Natuur & Milieu wil dat er een landelijke verplichting komt. Hoe staat jullie hierin?

Neef: 'Vanuit mijn functie als teamleider groenbeheer vind ik het lastig om hier een uitspraak over te doen. Ik heb een groen hart, maar twijfel of verplichtingen werken. Wij bereiken heel veel door mensen aan de voorkant mee te nemen in ons verhaal over de voordelen van het vergroenen van de openbare ruimte en van tuinen. De renovatie van het basketbalveld is een mooi voorbeeld. Om particuliere tuinen duurzamer te maken verstrekken wij subsidies voor onder andere het vergroenen van daken en het plaatsen van regentonnen. Verder stimuleren we inwoners met tal van kleinere acties om tegels te verwijderen en planten te plaatsen. Dit heeft resultaat, zo blijkt ook uit het onderzoek. Steeds meer mensen in Assen kiezen voor een groene tuin. Zowel bij nieuwbouw als bij bestaande bouw.'

'Het voorheen kale en stenige Koopmansplein in Assen is nu een plein met bomen, bankjes en een fontein. (Beeld: Marcel J. de Jong)

Een bloemrijke berm vol leven in woonpark Diepstoeten.

De Groene Stad Challenge wijst uit dat er in de 123 onderzochte gemeenten een kleine 9,4 miljoen vierkante meter aan zinloze verharding ligt. Ligt in Assen nog veel zinloze verharding?

Neef: 'Jazeker. Het gaat dan vooral om plekken die vroeger zijn ontstaan en hun functie hebben verloren. Denk weer aan het voorbeeld van het geasfalteerde basketbalveld dat een groene functie heeft gekregen. Op die manier proberen we samen met bewoners steeds meer gebieden aan te pakken en kansen te benutten. Ook binnensteden zijn vanuit oudsher erg versteend, wat zorgt voor hittestress en wateroverlast. In ons centrum is een wadi aangelegd en is er veel meer ruimte voor groen gecreëerd. Inwoners hebben ontwerpen ingestuurd en uiteindelijk ook mogen kiezen. Het resultaat spreekt tot de verbeelding. Waar vroeger het plein in het centrum rustig was, blijft nu ieder-

een zitten om een praatje te maken. Het centrum is de huiskamer van onze stad geworden.'

Welke type beplanting heeft de voorkeur bij het creëren van een wadi zoals in het centrum?

Neef: 'We zetten steeds sterker in op wadi's en proberen het groen aan te laten sluiten op de functie van de wadi. We onderzoeken bijvoorbeeld de functie "spelen" toegevoegd kan worden aan een wadi. Hiervoor hebben we een projectgroep opgericht. In het algemeen kiezen we voor sterke soorten die tegen droogte en water kunnen.'

Op welke manieren houden jullie tijdens het kiezen voor groen in de openbare ruimte rekening met klimaatadaptatie?

Neef: 'We kiezen het liefst voor inheemse beplanting, al is een levendige discussie rond-

'Er liggen nog kansen om boomspiegels te vergroenen.'

om dit thema aan het ontstaan. De ene ecooloog adviseert om voor eigen plantensoorten te gaan, de andere ziet de uitkomst in soorten die het nu in Frankrijk goed doen. De komende tijd willen we hierover helderheid proberen te krijgen. Want wat is nu inheems en wat niet? Verder gaan we onderzoeken in hoeverre we af willen en kunnen stappen van monoculturen. Zo hebben we lanen vol met eiken staan, die horen min of meer bij de Assense cultuur. Hoewel deze bomen door de aanwezigheid van natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups een goede weerbaarheid hebben, loop je met meer diversiteit in het groen minder risico.'

Als ik jullie zo hoor is er ook binnen Assen nog volop groenpotentie?

Klijnstra: 'Inwoners reageren zoals gezegd zeer enthousiast op deze titel en geven tegelijkertijd aan graag een bijdrage te willen leveren om komend jaar nog extra stappen te zetten. Dat is fijn, want we willen deze mooie titel "groenste stad van Nederland" natuurlijk verdedigen. Zo zie ik in de openbare ruimte bijvoorbeeld nog kansen om boomspiegels te vergroenen of geveltuinten aan te leggen. In de Randstad worden boomspiegels steeds vaker beplant, dat moeten we binnen Assen ook beter faciliteren. De boomspiegel is een mooie plek voor bewoners om te helpen de stad verder te vergroenen. Ook het groener maken van particuliere tuinen blijven we stimuleren. Want onze stad kan en moet nog veel groener.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!